

Programowanie w Ruby

Wykład 11

Marcin Młotkowski

7 stycznia 2019

Plan wykładu

- 1 Modele danych i bazy danych
 - Modele danych
 - Mały przykład
- 2 Migracje
 - Bazy danych w Railsach
- 3 Rusztowania
- 4 Walidacja modeli

Model

Model

Reprezentacja danych biznesowych i sposobów ich przetwarzania.

Model

Model

Reprezentacja danych biznesowych i sposobów ich przetwarzania.

ActiveRecord

Obiektowa reprezentacja modeli, zapewnienie ich trwałości i zachowań.

Modele danych — praktycznie

- Definicje danych
- Odczyt i zapis danych
- Kontrola poprawności danych
- Migracje danych

ORM – object-relational mapping

- Dane są reprezentowane i przetwarzane jako obiekty
- Dane są przechowywane w relacyjnych bazach danych

Moduł ActiveRecord

- Definiuje model danych (tj. jego strukturę, związki między danymi, warunki poprawności)
- Zapewnia 'obiektywne' tworzenie i dostęp do danych (bez udziału SQL'a)
- Dbą o zgodność modelu ze strukturą w bazie danych w przypadku migracji

Konwencje

Model **Product**

Klasa **Product** w pliku `app/models/wyklad.rb`

W bazie danych jest tabela **Wyklads**

Plik(i) migracyjny(e) `*_create_wyklads.rb`


```
class Wyklad < ApplicationRecord
```

```
end
```

```
class Wyklad < ApplicationRecord
  self.table_name = "Wyklady"
end
```

Plan wykładu

- 1 Modele danych i bazy danych
 - Modele danych
 - Mały przykład
- 2 Migracje
 - Bazy danych w Railsach
- 3 Rusztowania
- 4 Walidacja modeli

Migracja

Migracja

Modyfikacja struktury danych.

Po co migracje

- Na początku struktura jest pusta, więc trzeba wykonać migrację (zerową);
- dostosowywanie struktury danych do potrzeb;
- można cofać zmiany w strukturze bazy danych.

Utworzenie modelu wraz z migracją

W wierszu poleceń

```
bin/rails generate model Przyklad
```

Tworzy model wraz z pierwszą migracją.

Utworzenie modelu wraz z migracją

W wierszu poleceń

```
bin/rails generate model Przyklad nazwa: string opis:text
```

Tworzy model wraz z pierwszą migracją.

Uruchomienie

```
bin/rails db:migrate
```


Klucz główny

- Rails często potrzebuje klucza głównego
- Domyślnie zawsze dodawane jest pole `id` będące kluczem

Inna postać pliku migracyjnego

```
class CreateProducts < ApplicationRecord
  def self.up
  end

  def self.down
  end
end
```

Metoda `self.up`

```
create_table :products do |t|
  t.column :przedmiot, :string, :null => false
  t.column :opis      :text
  t.column :cena , :decimal,
    :precision => 10, :scale => 2, :default => 0.01
  t.timestamps
end
```

Metoda `self.down`

```
def self.down  
  drop_table :products  
end
```

Kolejne migracje

Kolejność migracji jest ustalana na podstawie prefiksu pliku migracji z czasem.

Kolejne migracje

Kolejność migracji jest ustalana na podstawie prefiksu pliku migracji z czasem.

Zamiast liczyć czas można użyć generatora migracji.

```
bin/rails generate migration AddProwadzacyToZajecia  
prowadzacy:string
```

Uruchomienie migracji

```
$ rake db:migrate
```


Uruchomienie migracji

```
$ rake db:migrate
```

```
$ rake db:migrate VERSION=5
```

Uruchomienie migracji

```
$ rake db:migrate
```

```
$ rake db:migrate VERSION=5
```

```
$ rake db:migrate RAILS_ENV=test
```

Jeszcze inne migracje

```
bin/rails generate migration RemoveProwadzacyFromZajecia  
prowadzacy:string
```

I jak to sprawdzić

Wykład 6.

I jak to sprawdzić

Wykład 6.

```
bin/rails console
```

Obsługiwane silniki BD

- MySQL
- Sqlite
- DB2
- Oracle

Konfiguracja

config/database.yml

```
development:  
  adapter: sqlite3  
  database: db/development.sqlite3  
  pool: 5  
  timeout: 5000  
test:  
  ....  
production: ....
```

Początkowa konfiguracja

```
$ rails new demo --database=sqlite3
```


Plan wykładu

- 1 Modele danych i bazy danych
 - Modele danych
 - Mały przykład
- 2 Migracje
 - Bazy danych w Railsach
- 3 **Rusztowania**
- 4 Walidacja modeli

Rusztowanie (scaffold)

Co to jest rusztowanie

wygenerowany automatycznie szkielet służący do operowania na modelu.

Można automatycznie wygenerować tabelę, model, a także kontroler z interfejsem do obsługi modelu.

Można automatycznie wygenerować tabelę, model, a także kontroler z interfejsem do obsługi modelu.

Przykład

```
$ bin/rails generate scaffold Wykladowca imie:string  
nazwisko:string
```

Wynik działania skryptu

Przykład

```
$ bin/rails generate scaffold Wykladowca imie:string nazwisko
```

Wynik działania skryptu

Przykład

```
$ bin/rails generate scaffold Wykladowca imie:string nazwisko
```

Migracja

Powstaje plik migracji, konieczne jest

```
$ rake db:migrate
```

Wynik działania skryptu

Przykład

```
$ bin/rails generate scaffold Wykladowca imie:string nazwisko
```

Migracja

Powstaje plik migracji, konieczne jest

```
$ rake db:migrate
```

Kontroler z obsługą dodawania, usuwania i edycji danych modelu (CRUD) i odpowiednimi widokami

Wynik działania skryptu

Przykład

```
$ bin/rails generate scaffold Wykladowca imie:string nazwisko
```

Migracja

Powstaje plik migracji, konieczne jest

```
$ rake db:migrate
```

Kontroler z obsługą dodawania, usuwania i edycji danych modelu (CRUD) i odpowiednimi widokami

I jeszcze parę innych rzeczy

Plan wykładu

- 1 Modele danych i bazy danych
 - Modele danych
 - Mały przykład
- 2 Migracje
 - Bazy danych w Railsach
- 3 Rusztowania
- 4 Walidacja modeli

Model – przypomnienie

- Modele to podklasy klasy `ActiveRecord::Base`; w nowszych Railsach dodano pośrednią klasę `ApplicationRecord`;
- Każda taka klasa odpowiada tabeli w relacyjnej bazie danych.
- Obiekty tych klas odpowiadają wierszom tych tabel.
- Metody w tych klasach ukrywają szczegóły związane z SQL i bazą danych.

Podstawowe operacje na danych

- Wyszukiwanie, modyfikacja i tworzenie nowych obiektów
- Kontrola poprawności danych - walidacja

Walidacja — warunki wbudowane

Funkcje standardowe

- `validates_presence_of :nazwa, :punkty`
- `validates_numericality_of :punkty,`
`:message => 'Pole punkty nie jest liczbą', :if => test()`
- `validates_uniqueness_of :nazwa`

Zastosowanie

```
app/models/wyklady.rb:
```

```
class Wyklad < ApplicationRecord  
  
  validates_uniqueness_of :nazwa  
  
end
```

Walidacja własna

Metoda w klasie modelu:

```
class Wyklad < ApplicationRecord
  protected
  def validate
    errors.add(:punkty, 'punkty powinny być dodatniw')
    if punkty.nil? || punkty < 0.01
    end
  end
end
```